

Pražské jaro

Už ani nevím, jak se to všechno seběhlo, ale situace se má tak, že mám tři babičky a také tři dědečky. Je to trochu zvláštní, ale každý můj prarodič má bratra.

Pro nás je ale podstatné jen to, že bratr matky mého otce je kněz. Osobně se s ním moc nestýkám, ale jsem si jistý, že je členem jedné z protestantských církví. Konkrétně jednoty bratrské.

V dubnu roku '68 byl přizván na obřad kamsi na polský venkov. Vzhledem k tomu, že vyrůstal v Orlických horách jen pár desítek metrů od polské hranice, ovládá polštinu celkem obstojně.

Cesta tam prý proběhla bez větších problémů, ale cesta zpátky byla o poznání zajímavější. Na onom obřadě totiž dostal množství darů jako výraz vděčnosti.

On si to dodnes vysvětluje tak, že si ho s někým spletli. Mezi obdivovateli se prý ale objevil i jeden velmi zoufalý „pravověrník“, nejspíš i trochu přiopilý, a začal se zpovídat z toho, jak se vydal cestou hříchu, a na důkaz toho, že se chce změnit, zde odevzdává církevnímu zástupci všechny své pornočasopisy, protože prý jen kněz může pálit nekalosti v pekelném ohni či co. Protože onen burák se k němu lepil celou cestu až k autu a nikdo by nechtěl do konfliktu s tímto individuem, tak mu odpustil a časopisy hodil na zadní sedadlo s tím, že je vyhodí do první popelnice.

Jak to souvisí s cestou zpět? Na hranicích se totiž stala velmi nepříjemná věc. Doslova byla popsána jako „srážka s blbcem“. Celník asi ráno vstal z postele špatnou nohou a nejspíš si na někom potřeboval vylít zlost. Navíc se začal zajímat o všechny ty domácí pochoutky, které můj prastrýc dostal darem. Když se začínala situace vyhrocovat, osvítila našeho kněze spásná myšlenka. Celý nápad spočíval v úplatě.

Stalo se.

A tak můj prastrýc uplatil hrdého socialistu několika jelity a sbírkou pornočasopisů.

Srpen 1968

Konec léta '68 strávila moje tehdy sedmiletá matka, Janka, se svými rodiči a bratrem v Myšlíně. Onomu bratrovi, Petrovi – dnes mému strýci – byly tehdy čtyři roky a jeho cílem bylo, aby se naučil jezdit na kole a mohl tím ohromit kluky ve školce.

Vzhledem k tomu, že s mojí matkou měli a mají jako sourozenci velmi dobrý vztah, dohodli se, že ona ho to naučí. Petr ji chytil za slovo a padla sázka: když se jí to nepodaří, musí nasbírat plné kolečko kukuřice, protože pár kilometrů od chalupy bylo velké kukuřičné pole.

Pointa byla v tom, že majitel pole (asi nějaký jezedeák) je už několikrát nachytil a měl na ně zasednuto. Navíc z něho prý opravdu šel strach.

Postupem času úplně zapomněli na kolo a bavili se hlavně tím, že se hecovali, kdo půjde potají ukrást kukuřici. Každý si dělal vlastní plány a připravovali se jen na to. Byla to hra.

Za nějaký čas si ale strýc uvědomil, že uplynulo asi deset dní prázdnin, čas se krátí a on stále ještě neumí jezdit na kole. Kukuřice nekukuřice, tady jde přece o čest. Navíc byl přesvědčen, že něco se opravdu dobře naučit zabere pár minut.

Ukázalo se, že vše není tak jednoduché, jak to vypadá. Moje matka asi nebyla nejlepší učitelka, ale problém byl v tom, že on prostě nedokáže udržet rovnováhu.

Děti bývají netrpělivé a to můj strejda není ani teď. Vzal si do hlavy, že sestra mu slíbila, že ho to naučí, a toho on začal využívat proti ní. Dvě horké hlavy se daly do sporu a padla i nějaká ostřejší slova. Prý dokonce ta nejostřejší, která děti v tom věku používaly.

Jak to tak u takovýchhle případů bývá, po tvrdé konfrontaci přijde na řadu většinou ještě tvrdší vlna urážení a opravdu těžkého na***ní.

Dle odborníků může tato fáze trvat až několik dní. Což se také stalo. A to byl okamžik, kdy do situace zasáhli rodiče. Respektive moji prarodiče.

Překvapivě se nesžili s myšlenkou, že by si konec krásného léta kazili tím, že se budou dívat na dva nasupené obličejy svých jediných potomků.

První řešení nabídla moje dodnes velmi rozhodná babička: výprask. To se nesetkalo s velkým ohlasem, tak do hry vstoupila hlava rodiny. Děda má od přírody chladnější hlavu než jeho lepší polovička.

Protože jich už měl taky plné zuby, rozhodl, že se půjde brzo spát, protože za svítání vyrazí všichni čtyři na kolech na kukuřici a Petr se konečně naučí jezdit. Jenomže tohle bylo řečeno večer dvacátého srpna.

Přes noc se toho dost změnilo a ráno dospělí nemysleli na nic jiného než na odjezd a desítky telefonátů. Mysleli, že děti ještě spí, jenomže ony byly pryč.

Mezitím jdou oba sourozenci bok po boku a po druhém boku kolo. Usmířili se a na důkaz míru nechali rodiče svým starostem a vydali se na onu kukuřici. Celou cestu tam museli jít pěšky, protože strejdovi to zkrátka nešlo.

Š. O.

Když dorazili na místo, bylo opravdu krásně. Stáli na kraji pole a dlabali žlutou plodinu. V zorném poli se ale objevili dva lidé. Strávníci je moc nebrali v úvahu, protože ti dva šli velmi pomalu.

Ale šli. A blížili se. A najednou je Petr zaregistroval. Všiml si, že jsou ozbrojení. Navíc na ně muži už z dálky začali něco pokřikovat. Byli to trochu rozmařilí ruští vojáci.

V tu chvíli dostal Petr strach, že ho jdou ztrestat majitelé pole, a vzal do zaječích.

Prý sednul na kolo a zatraceně rychle zmizel. Jana to udělala po jeho vzoru, ale už ho nedohнала. Setkali se až v chalupě, kde dostali neuvěřitelně vynadáno, že zmizeli. Hlavně tedy moje matka, která měla být jako starší a zodpovědná atd.

Zkrátka jednadvacátého srpna roku 1968 nastala pro všechny zmíněné velmi nepříjemná situace, ale pro každého kvůli něčemu jinému.

Mikuláš roku 1972

Jak to tak bývá, plno rodin v České republice má někoho blízkého, kdo emigroval.

Nejinak tomu je v naší rodině. Seznamte se s Milenou. Co jsem na světě, viděl jsem ji pouze jednou, protože žije ve Švýcarsku. Na ni se štěstí v životě trochu usmálo, takže nyní spokojeně začíná dožívat.

Tehdy byla situace ale o poznání horší a ona neměla na vybranou. Vzala si nesprávného muže, ale asi ho opravdu milovala, protože se rozhodla následovat ho kamkoliv a do Švýcarska to pro ni bylo to nejmenší. A skutečně se tam dostali.

To je celá ona. Schopná se pro člověka rozkrájet. Znáte to. Radost jí udělá jen to, že může někomu udělat radost.

Takže začaly chodit balíčky. Byly posílány skutečně nadité, ale přicházely na první pohled rozebrané, občas prý dokonce skutečně téměř prázdné. Navíc ještě pokaždé přikládala dopis, ve kterém zmiňovala, že je ráda, že se může podělit o tolik dobrot, a doufá, že všichni budou mít dost.

Zkrátka ale, když máte na poště v popisu práce kontrolovat obsah korespondence a někdo posílá exotické pochoutky nebo třeba výstřelky poslední západoevropské módy a ještě se velkohubě rozepisuje, tak to nemůžete nechat jen tak. Přece když to můžou mít oni, tak proč ne já?

O svátcích prý chodily o něco méně probrané, ale to je spíš shoda náhod. Zrovna ale na Mikuláše roku 1972 přišla nadílka téměř nedotčená.

Š. O.

Když mi toto otec vyprávěl, tak mě hlavně zajímalo, co bylo to nejzvláštnější, co tenkrát ochutnal.

Prý to byly sušené švestky, které v něm zanechaly pocit, že jsme o něco ochuzováni.